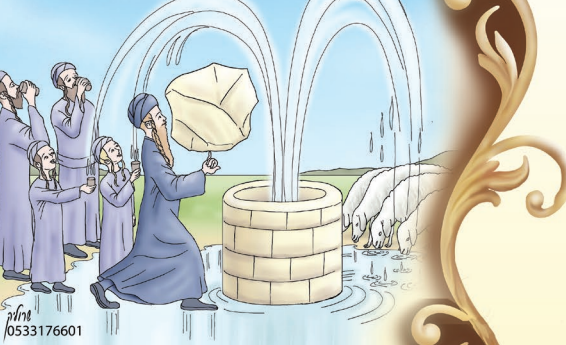

מתיקות השבת

יו"ל ע"י ישיבת 'חיים של תורה - לובלין פניה"ק ירושלים ת"ו
בראשות הגאון רבי מנחם ברוך יאווע שליט"א
תלמידו של מו"ר פוסק הדור בעל 'שבת הלוי' זצוק"ל

תמונה
0533176601

◆ משיחורנו של מורינו ראש הישיבה שליט"א ◆

המכשיר הטמא של עשור

גם כאשר החל להתרחק מה', אלא עדין צפה ממנו ש'שוב לדרך הישר.

ואכן עשו שמש הרבה את אברהם ויצחק, ועלינו לדעת שלהיות במחיצתם של אנשים גדולים ורמי מעלה שפאלו, זה היה אמור לעשות ש'עשו יהיה צדיק, אלא שטינה היתה בלבם, וקשארם אבינו נפטר, הוא נפל ליאוש וסר לגמרי מדרך הישר.

ההתמודדות של יעקב

עוד נראה לבאר, 'ואלה תולדת יצחק בן אברהם', 'יעקב ועשו האמורים בפרשה', הינו שלא נטעה לחשב ש'היה קל ליעקב להיות צדיק ולא היה לו התמודדות וקשיים, אלא התולדות של יצחק שהוא יעקב ובניו - הם צמחו ונגדלו.

כאשר בך עמד מולך עשו הרשע ולאחר מכן לבו הרשע, שהם היו ליעקב התמודדות קשה וכה הוא גדל וצמח לאילן גדול, וזהו שצאמר: 'ויצא יעקב מבאר שבע וילך חרנה', שבוזה רמוזה ההתמודדות שהיתה ליעקב בבאר שבע עם עשו אחיו, וההתמודדות זו הלה לחרון ההתמודדות נוספת עם לבו.

וכיצא בזה, כל מקום שאתה מוצא גדלתם של ישראלי, אתה מוצא שעמדו כנגדם אויבים וקשיים, מול אברהם עמד נמרוד, מול יצחק עמד ישמעאל, וכן פשעצאצאיו של יעקב - עם ישראלי, פרו ורבו, עמדו כנגדם המצרים ושבגדו אותם בעבודות פרו, וכן כאשר משה בא להציל את העם, עמד מולו פרעה, ומשה הודה לה' 'וצלני מחרב פרעה', ולאחר מכן עמד כנגדו בלעם וכו'.

כה לכל אדם יש התמודדות בחייו, ולפעמים דוקא כאשר הוא מקבל על עצמו קבלות טובות ומתחזק ללכת בדרך ישרות, נעמרים נגדו קשיים שלא היו לו קדם לכו, גמון שהשוכן יורד לחייו ומצער על לא עגל בכפו, וכמו כן יתכן שיתבאר נגדו נסיונות תדשים גם ברוחני, ובפרט אם פגש באדם שמתחזק

'ויצא יעקב מבאר שבע וילך חרנה', כל הליכותיהם של אבותינו הקדושים, כמסמלים על הליכותיהם בעבודת ה', ובוזה נבאר בסיעתא דשמיא את יציאתו של יעקב מבאר שבע והליכתו לחרון. ונגדים לכה מה שקראנו בפרשה הקודמת.

'ואלה תולדת יצחק בן אברהם', אומר רש"י: 'יעקב ועשו האמורים בפרשה'. קשה לכאורה, הרי אנו יודעים שתולדותיהם של צדיקים הם מעשיהם הטובים, ואם פורק יעקב שהמשיך את דרכם של אבותיו, הוא התולדות של יצחק, ואילו עשו שהרשע אינו יכול להחשב ורעו של יצחק, ובפרט שעשו עבר על עברות שענשו בכריתות, ומובן אפוא שמתמת עברות אלו יענש ש'פרת שמו מלהקרא ורעו של יצחק, ומדוע רש"י אומר שתולדותיו של יצחק הם 'יעקב ועשו האמורים בפרשה'?

לא לדחות שום ילד

ובדרך אחת נראה לבאר, שהתורה מולמדת אותנו בזה יסוד בחנוף הילדים, שיש לקרב ולא לדחות שום ילד בגלל איזו תכונה לא טובה שרואים בו, כמו שרואים ש'יצחק אהב את עשו וקרב אותו שרעה להבדיל, גם דוד מלכנו היה ויש בו רשעיה, פי הרי להבדיל, גם דוד מלכנו היה אדמוני והשתפם במדת הרצחה נגד אויביו, והיה צדיק גדול מאד, ולכן גם אם רואים תכונות אצל ילד שמזכירים אנשים רשעים, אסור מפני כה לדחות את הילד ח"ו.

לכן אומר רש"י: 'ואלה תולדת יצחק בן אברהם' - 'יעקב ועשו האמורים בפרשה', ללמדנו שיעקב ועשו בתחלת דרכם היו שונים בעיני ה', וכמו ששמעתי מפי מורי ורבי הפנה הגדול הגה"צ רבי אביגדור מירל זצוק"ל, ש'באר שלעשה היתה אפשריות לגדל לצדיק גדול יותר מיעקב, כמו שרמזו בשמו שנקרא עשו, על שם שגולד עשוי ושלם, אלא שהוא קלמל את דרכיו ולא כמו ש'נזמה שעשו היה רשע מתחלתו. ויצחק לא דחה את עשו,

מתיקות הניסים

== מכתבים למערכת ==

מעשרות מעשירות

אל מערכת הגליון שלום וברכה, ברוצני לפרסם מעשה עצמתי שחיותי בעצמי.

ברוך ה', אני שומר שבת, ובמשך ימות השבוע אני עובד כנהג משאית בחברת קומה, משלש לפנות בקר עד לשתים אחרי הצהרים, משקרת החדשית היא שבעת אלפים שקלים. לפני חמש שנים הייתי דחוק מאד בפרנסה, בצר לי נגשתי לבעל העסק לבקש ממנו שיעלה את משקרתי. בעל העסק רוב לבקשתי בכל תקווה ודחה אותי בשתי דים.

יצאתי מחדרו בצער וחברי שהוא שומר תורה ומצוות וגם הוא נהג משאית בעסק זה, שאל אותי מה היתה התשובה של בעל העסק, השבתי לו שהוא לא הסכים להעלות לי את המשקרת, חברי אמר לי: תשמע, אתה הרי יהודי מאמין ושומר שבת, אני מכיר את אחד השכנים שלך שהוא אברך ירא שמים ודחוק מאד בפרנסה, קבל על עצמך לתת לו מעשרות מהמשכורות שלך, ובנדאי הקב"ה יגדיל את פרנסתך. כי ה' מבטיח: 'עשר בשביל שתתעשר'.

בהתחלה סרבתי לרעיון שלו, אך הוא לא הרפה ממני עד שקבלתי זאת על עצמי. הגעתי הביתה עם הקבלה החדשה ואשתי התנגדה לכה מאד, אך גם אני לא הרפתי ממנה עד שהיא הסכימה, ומיד העברנו כסום יפה של מעשרות לבית השכן ששמח מאד מכה.

והנה, כעבור כמה ימים, כאשר סימתי את העבודה בשעה שתיים, פונה אלי בעל העסק ומבקש ממני טובה, וכה אמר: יש לי היום צורך בהובלה לצפון, בשעה שבע בערב, שאינה במסגרת העבודה שלך, בבקשה תעשה לי את החסד הזה.

באותו רגע נופרתי איך הוא דחה אותי בשתי דים ולא רחם עלי, ולצער לא עמדת בניסוין והשבתי לו כגמולו, אמרת לו: בשום אופן אני לא יעשה לך טובות, אחרי שאתה לא התחשבת בי ואין לי שום חוב כלפיך מחוץ לשעות העבודה.

בעל העסק אמר לי, אני מוכן לשלם לך על זה! אמרתי לו, מה תשלם לי? מאתיים שקל! אני לא עושה נסיעה לצפון בשעות הערב, בזמן

« המשך המעשה בעמוד ד' »

פניני אגדה

• הרה"ג ר' אליהו קאהן שליט"א
משגיח דרשיבתנו •

"ולכן שם כי בא השמש"

אמרו חז"ל: 'מעולם לא ראתה קמה פנימיתה של לבנה', חשבתי בס"ד לבאר, ששכחה של השמש הוא משום שהירח ראתה פגם באורה הגדול של החמה ואמרה: 'אין שני מלכים משמשים בכתר אחד', והטענה של הלבנה הייתה שרק היא תמשל ותאי, אף על פי שבאמת אין פגם וחסרון באורה של השמש.

ובמהרה מפה, השמש אינה רואה פגם בלבנה וההוכחה לכך היא שלאחר שהלבנה התמעטה, השמש לא טענה לפגי ה' שראוי שרק היא תאי, אף על פי שבאמת יש פגם בלבנה, שהרי אורה פגום ומועט, ובעצם אין לה שום אור מעצמה, אלא גם אורה המועט הוא מהשמש.

ועלינו ללמד מפה, שישנם זמנים שאדם זוכה להתעלות רוחנית ואור ה' מאיר בתוכו, ויש לו אור גדול כדגמת אור השמש, ויתכן שיפגש עם בני אדם שהם ריקים מכל תכונות וחסוים מה', והם קדומת הלבנה, וישבו של אדם כזה הוא פאשר הוא מתגבר ולא רואה את הפגם של אותם בני אדם, ולא מתנשא עליהם, אלא נותן לאחרים מאורו ונותן גם להם להאיר במחוזותם.

בידו מכשיר טמא, שהצוק שעלול להיות לו מחבר כזה הוא גדול וקשה לאין שעור, כי אדם שפחזיק בידו מכשירים טמאים, הוא גרוע אחד שומע ורואה את כל דעותיהם הפסולות של בני עשו וישמעאל

ישל כל הירודים שבעולם, ואפילו מלהפגס בשיחה עם אדם כזה על דא ועל הא לעלול להגרם לקולו גדול, כי כיון שהוא ראה מה שראה ושמע מה ששמע, אפשר להיות משפע ממנו לרעה בכל שיחה.

האברהם החטוף שהשתחרר

שולט בעצמו ואומר שהוא מחזיק את המכשיר רק לשם פרנסה, הרי כיון שהמכשיר בידו ובשליטתו, מספיק שמידי פעם הוא נגרר לאות דברים ש"חשובים לו"... והדבר מוריד אותו מאד מיציאת שמים, שהרי 'דברי תורה קשה לקנותו ככלי זהב וקל לאבדו ככלי ירכוסי', וליציאת אחת דוחה אלה תוכחות'.

למעשה, כל אחד מתמודד בחייו בהתמודדות ממשלו, יש אדם שהוא בעל תשובה והוא מתמודד עם החרוץ שרוחקים עדין מתורה ומצוות, יש אדם שהוא בן תורה, אף היצר הרע מכניס בו מחשבה שבונו תיב להיות המצולח ביותר מכל חבריו, והוא דורש זאת מבנו בחזקה, פאשר מבויה ומסתתרת בלבו משרה שאינה לשם שמים, אלא כדי לקבל מכה כבוד שבונו הוא מצלח.

ולכן כל אחד צריך להתפלל לה' תמיד, שיצילי לעמוד בכל ההתמודדות ויהנסינות הנצבים לו בדרך כלל ימי חייו, וכמו כן יתפלל תפלה כזו גם על בניו, וכבר פאשר נולד לו ילד, ישפך שיהי לחי חי העולמים שיהיה לבנו שכל לעשות תחבולות נגד יצרו, ולהצליח עם כל התמודדות שתהיה לו בחייו, כמו שיעקב התמודד עם עשו והשפיל לנהג עמו בערמה שתי פעמים, גם בענין קניית הבכורה, וגם בלקיחת הבכורות מיצחק.

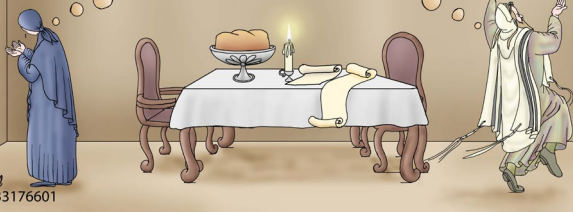
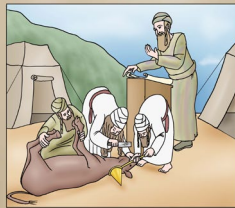
ספר לי אברהם אחד ששבר את המכשיר שלו, אפילו שהחזיק אותו רק בעת עסקו במלאכתו לצרכי פרנסה בלבד, ואכן הפרנסה שהוא עסק בה עד פה, הייתה תלויה מאד בהתקנת המכשיר הזה, אבל הוא העדיף לותר על רחבות הפרנסה בשביל לזכות לחיי עולם הבא, ופגש אותו אחד מחבריו והחל לנאש אותו ואמר לו: מעתה לא תוכל להתפרנס, וגם מעתה לא תוכל לתקשר עם אנשים. האברהם הזה ענה לו: מפרנסה אני לא דואג, כי כסף תמיד ה' יתן לי, אבל מה שבטוח לבניתיים שהמציאות מוכיחה לי שמתאז השבועים שהוצאתי את המכשיר מביתי, אני מרגיש שחרור מלחצים של 'עולם הזה', ואופפת אותי שלונה וקדשה מעין עולם הבא.

האברהם מספר שאותו אדם שדבר אתו, הוא מחזיק במכשיר כזה כבר תקופה ארוכה, ומכאן הוא התרחק מאד מיציאת שמים ולכן הוא אמר לו את מה שהוא אמר, והוא מספר שבאמת מאז שהוא זרק את המכשיר הטמא הזה, מכרים רבים וידידים ובני משפחה טוענים לו שהם מאבדים את הקשר שהיה להם אתו, ואומרים לו שהוא בעיניהם כמו 'שבוי', שלא יודעים מה געשה אתו.

שבוי בתוך העיר

אבל הוא אומר פגגדס: 'אין לה שבוי כמו אדם שיש לו מכשיר כזה טמא בידו', כי גם אם אדם

מחשבות של צדיקים

בציור שבוכרת הגליון: יעקב אבינו, שכל מחשבותיו היו בעבודת ה' ולדבק במדותיו הטובות של ה', מכון בעת שהוא גולל את האבן מעל פי הבאר להסיר את לב האבן מהלדים והצאצאים שיהיו לו מהשדוד שיקבל בבאר זו, וקשהמים עלו לקראתו. הוא מכון שזרעו יזכו לטובות ולרווחת מפימי התורה הקדושה והליכותיה הנפלאים. מה הרמו לעבודת ה' ביציאתו של יעקב מבאר שבע ובכניסתו לחרון?

על כך במאמר: 'המכשיר הטמא של עשו'.

בציור שלפנינו: יצחק אבינו מתפלל על בניו בתפלה עשירה שבה הוא סומך על ה' ואינו חושש גם אם ה' יתן לו בן קטן. כי הוא יכול לעורר ליעקב. שיעקב ילמדו תורה איה לקרובי קרבות ועשו יקריב את הקרבות בפעל.

אבל רבקה, שגדלה בבית של רשעים, אינה מסכימה בתפלה בשום אופן לבן קטן. כי חוששת שהוא ירדה ברע יעקב. כמו שאכן ארע לבסוף. מה אפשר ללמד מכה שבתחלה לא היה נכר על יעקב ועשו מי יהיה צדיק ומי רשע, ורק כשגדלו ראו זאת?

על כך במאמר: 'מתיקות הבן בקטנותו'.

• הרה"ח א"ר יוסף מאנדל שליט"א ר"מ בשיבת ציון •

ברכת הגומל (א)

לגבי דיו חולה שנתרפא שצדו לקרה הגומל, יש דיון לגבי אדם שפשע והכניח את עצמו לסכנת חלי וכגון אדם שחלה בצנינים ופחים מחמת שפשע ולא נזקק בפעמו, ולבסוף נתרפא מחליו, האם גם הוא חייב בברכת הגומל.

ישנם מהפוסקים שצדו להוכיח מירדיו הים ומהולכי המדבריות, שהם בורחים מעצמם להיות במקום הסכנה ובגלל זאת פאש"ש הם יוצאים מכלל סכנה, הם צריכים לברך הגומל, ואם כן הוא חייב באדם שפשע והכניס את עצמו לכלל סכנת חלי, שגם הוא חייב בברכת הגומל, וישנם שצדו להוכיח זאת גם מיסח הברכה 'הגומל לחיבים טובות', שגם לאותם שמתקנים את עצמם ומתחייבים בנפשם, הקב"ה גומל טובות ומצילים.

מאידך ישנם שדוחים זאת, ומחלקים שדוקא יורדי הים והולכי המדבריות, שזהו דרכו של עולם ללכת ממקום למקום, כיוון שנתפרשו בפסוקים, חייבים בברכת הגומל, מה שאין כן אדם שישגעה חולה מחמת שפשע בעצמו והכניס את עצמו לכלל סכנה, אינו רשאי לברך ברכת הגומל, וישו עוד.

תפקידו של אבא מסור

לכן אבא מסור שדואג לילדיו, ילמדם את דרכי המדות הטובות, על ידי שיארו בו דגמא אישית שהוא מותר לחבריו על המקום הנזכר והמקבד וכדומה, וילמדם שהגם שצנאה שמי שמתנער הוא מפסיד, האמת היא שמי שמתנער הוא רק מרויח. כמו כן ילמד אותם שתמיד יהיו לאדם נסיונות וזאת מפני "כי מנסה ה' אלקיכם אתכם לדעת הישכם אהבים את ה'", והנה, בקיים המצוות המעשיות, כשמירת שבת והנחת תפילין, אחרי שצדקם מתרגל לקימו, בדרך כלל אינו מרגיש בקו נסיון גדול האם לקימו, או חלילה לחזל מלקימו, אף עמר הקשי של הנסיונות הוא במצוות המסורות ללב, כשמירת העינים והלפנע מלשון תרע, ולזכר את ה' ליראה ולהבה אותו פעת קיים המצוות בכל שאר שעות היום, וכן להתרחק מפעם, קנאה ונאווה ולהתנהג במדות הטובות.

להתעצם כרצון ה'

ועלינו לשוחח עם הילדים בכל יום על החסדים שה' עושה אתנו ולספר להם איה ה' לנה את אברהם אבינו גם כשלקחו לו את אשתו, ואת יעקב אבינו גם כשלקחו הרשע רמה אותו והחליף לו את האשה המייעדת לו, שפאשר יעקב אבינו פגש את רחל בפאר, הוא ראה שהיא זוכה לשכינה הקדושה ופניה הקדושות היו דומות לפניה של רבקה אמו שהיו בה את המדות הטובות שלה, ולכן הוא בחר לשאת אותה, כי הבין שהיא תהיה לו לנחמה אחרי אמו.

וכשיעקב אבינו ראה שלקחו הביא לו את לאה בקיום רחל, הוא התפלא מאד איה כל הסימנים שעשה לא הועילו לו לקבל את האשה שבחר, ומכאן הבין שזה היה רצון ה' שישא את לאה ראשונה, ולכן הוא התעצם במדת הנאמנות כלפי לאה, מפני שה' רוצה בך, עד שהיה נאמן לאה ביותר, ובכל זאת נשא גם את רחל מפני שהבטיח לה שישאנה, אף מרב שהתעצם בנאמנות לאה, היה צריך לחזק את רוחו לאהב גם את רחל.

לבחר במה שה' בוחר

וכמו שמוכח מלשון הפסוק: "וַיֵּאָהֵב גם את רחל", שמשמע שלאה היה העקר, ואהב 'גם' את רחל, והפסוק אומר: "וַיֵּאָהֵב גם את רחל מלאה".

כשם שעל יעקב ועשו בקטנותם לא היה נפר מה יעלה בגורלם, ורק לאחר מכן "ויגדלו הנערים", ואז היה נפר "ויהי עשו איש ידע ציד איש שדה ויעקב איש תם ישב אהלים", כך כל אדם ששהה ילד, לא נפר עליו מה יהיה עמו בגדלותו, ויתכן שפציעויותו הוא יהיה ילד טוב יצדיק, אף לאחר מכן הוא עלול להפשל ולמעד, כשיבואו לו כל מיני קשיים ונסיונות.

ואדם נוטה להאשים אחרים בפשלויות שרוצה אצל בנו, כגון שטוען שפשלונותיו נובעים בגלל חבריו שרדפו אותו, ויתכן שהוא צודק, אבל לא זו הדרך הנכונה להאשים את החברים של הבן בפשלונותיו, אלא יש לחנך את הילדים שלכל אדם שולחים נסיונות משמים, כדי לבחן אותו אם יש לו לב חזק ונאמן לה'.

ובחנים אותו משמים האם גם כשחבריו רודפים אותו הוא נשאר איתו וזקק עם ה', וההתנהגות המטעית שרוצה בחבריו שרודפים אותו, צריכה גם היא להיות לו להתעלות בדרכי ה', שידע על ידי זה כמה מגנה להתנהג כה ויתרחק מדרכים רעות כאלו.

תפלה מהלב

וכיוצא בזה, פאשר רוצים לחנך את הילדים לתפלה, ראוי להסביר להם שהתפלה היא צאה להביע את ההכרת הטוב שלנו לה' על כל הטוב שהוא עושה עמנו, ואם אדם נמנע מלהתפלל, הדבר נחשב כמו שהוא בועש במי שנתן לו מתנה גדולה ויגרה, וכן יהיה לילד חשק להתפלל, ויכול להתחבר למלים של התפלה, ולכן שהוא מודה לה' על כל הטובות שהוא נתן לו, כגון על המאכלים הטעימים ועל הצעצועים, כל ילד בגילו לפי הבנתו.

ומה שמשפיע בעקר על הילדים הוא הדגמה האישית שהם רואים אצל ההורים, שאם האבא בא לבית הפנסה ומתפלל שם בתמימות ומתחבר למלים שהוא אומר, עד שלפעמים גם מזויל דמעות, דבר זה עושה רשם גדול על הילדים להיות יראי שמים ומחברים לה', ואילו ילד שרוצה את אביו שמיגע לבית הפנסה ודואג רק שיהיה לו את המקום הנח והמקבד, הרי שהדבר נתן לו דגמא אישית שלילית.

הינו איה אהב את רחל? מלאה! כלומר, על ידי עבודת המדות שרכש כלפי לאה, כשהתעצם לאהב אותה אף על פי שפרצונו לא בחר בה, על ידי זה התעצם לאחר מכן באותה מדה לאהב גם את רחל, אף על פי שפבר העדיף את לאה, מאחר שהבין שזה רצון ה' שישא אותה.

במצא, שבתחלה יעקב בחר ברחל, מפני שהבין שהיא הטובה ביותר עבורו ולקיים עמה את עם ישראל, אבל כשראה שה' בוחר בלאה, התעצם לברך בדבר שה' רוצה, גם אם אינו מבין מדוע, ולכן לאחר מכן, כשלקח גם את רחל, כבר לא לקחה בגלל שהבין שהיא טובה וראויה עבורו, אלא רק בגלל שזה רצון ה', וזהו הדרך המבחרת ביותר בקיים המצוות, כגון בקיים מצות ארבעת המינים, אחרונם לוב ומינוי, שצדקם יעשה את המצוה הזאת בגלל שזה רצון ה' ולא בגלל שהמינים מוצאים כן בעיניו וטוב בעיניו לטול אותם.

עסקה טובה או שלילית

ויש פאלו שנתחטפו להם בני משפחתם, והקשה ביותר הוא מי שנתחטפה ממנו אשתו רח"ל, כמו שמוכח מנסיונו של אברהם אבינו שהתנסה בלקיחת אשתו ופועה וליבית אבימלק, שדבר זה היה לו לנסיון מעשרת נסיונותיו הקשים.

התשובה האמתית היא ההכנעה לפני ה' וההכנעה איה רק לומר בפה 'אני נכנע', אלא הכנעה אמתית היא להפנע באמת בלב, בהכנעה גמורה ושלמה, והדבר שיעיד האם האדם נכנע בלב באמת, הוא פאשר יתבזה על ידי בני ביתו או על ידי חבריו ויקבל את הבזיון בהכנעה.

בשמחת תורה הקב"ה הביא מכה קשה לעם ישראל, וכשמתבוננים בנביא, רואים שעקר מה שה' מצפה מאתנו בזה הוא, שלבנו יכנע לפני ה'. וכמו שנאמר אצל אחאב "הראית כי נכנע אחאב מלפני, יעו פי נכנע מפני, לא אבי הרעה במיני", כי

הכל יכול להתהפך לטובה

למעשה, עלינו לדעת שכל הצער שיש לעם ישראל בגימים אלו, ולפעמים יתכן גם שהצער בא על ידי בני עמנו בעצמם - הכל בא מאת ה', ועלינו רק להתפלל לה' שיעשה את אשר ידוע לפניו שהוא הטוב ביותר, ולדעת שאיננו יודעים מה טוב ומה לא טוב, והדבר שנגרע טוב ביותר, עלול להתהפך לרעה חלילה, והדבר שנגרע רע ביותר, יכול להתהפך לטוב ביותר, לכן נבטל את דעתנו לפני ה' יתברך ונבקש ממנו שיעשה לנו את מה שהוא יודע שהוא טוב ביותר עבורנו.

תפטר את לבנו לפני ה' שאנחנו יודעים שהצרות באות בסבת עוונותינו ולכן אנחנו מבקשים ממנו יתברך שייתן לנו דעת לשוב בתשובה שלמה לקניו, וזוהי התפלה העקרית, יותר מאשר לבקש שה' ישמיד את האויבים, כי ה' הרי גרם את האויבים כדי שנשוב בתשובה, כמו שכתוב: "האֱלֹהִים עָשָׂה שְׂרָאוֹ מִלְּפָנָיו", ואם נבקש רק על אבדת האויבים, יתכן שנגרע שתפלתנו לא התקיימה, מפני שהדבר דומה לבו שפיתקש מאביו סקריה, כי קעת טוב לו לטעם את הטעם המתוק של הסקריה, אבל האב יודע שלטחן רחוק, הטעם המתוק הזה אינו טוב עבור בנו.

הכנעת הלב או הכנעת האויבים

פה ה' יודע, שאם הוא יאבד את כל אויביו בלי שאנו שבים בתשובה, הרי שלטחן רחוק נפסיד מכה, שנעלה לעולם הבא בלי שישבו בתשובה ח"ו, כי לא היו לנו אויבים שיגרמו לנו פחד

שיגרם לשוב בתשובה, לכן התפלה העקרית שלנו צריכה להיות שנגרע אויב וכל עם ישראל לשוב בתשובה שלמה, וממילא נזכה לגאולה השלמה, שבה כלול גם הכנעת כל העמים תחת עם ישראל ותחת מלכות משיח צדקנו.

ועל כן צריך להגה בהנהגה פשוטה מאוד, לכוון בכל התפלה את המילים הפשוטות של הברכות שבהן אנחנו מבקשים על עם ישראל, כגון 'חננו מאתך חכמה בינה ודעת', שלא תקנו את נסח התפלה בלשון יחיד, אלא בלשון רבים, כדי שנקו על כל עם ישראל, שיזכו לדעת וכונה לשוב בתשובה שלמה, וכן בשאר הברכות.

"אין לה' מעצור להושיע"

ואף על פי שנגרע לנו שהדבר קשה מאד, שישובו כל העם על כל שכבותיו בתשובה שלמה, בכל זאת אנחנו צריכים לאמץ גלבנו ואתנו פשוטה וימיימה ולומר לה': 'רבנו של עולם, אני סומך עליך וימשליך עליך את הפטלה אף לעשות את הדבר הגדול הזה, להשיב את כל עמך בתשובה', וה' שמם בך שאתנו סומכים על כחו הגדול.

וצריך לחזק את האמונה והידיעה, שאף על פי שאיננו רואים מייד אחר תפלותינו תוצאות, שאכן אנו וכל עם ישראל זוכים לתשובה שלמה, בכל זאת האמת היא שכל תפלה עוזרת, מועילה ופועלת גדולה ונצורות, ולפעמים רק אחרי הרבה תפלות, התוצאות נפרות גם למול עינינו, אבל באמת גם כל תפלה פועלת ושועות, אלא שהתוצאות לא נפרות מייד לעינינו.

עצות מתוקות

בכל יום ובפרט בגימים אלו, בהם עם ישראל זוכה לחימי שמים מרבים, כל אחד מאתנו צריך לראות שהוא שב בתשובה שלמה ומחזק את אמונתו וקרבנו לה', והאמונה בה' אינה רק לומר אני מאמין בה', אלא אמונה אמיתית היא שאדם מרגיש בה גדולה לה', לפחות כמו שהוא אוהב ומחבב את בנו, וזאת על ידי שכאשר אנו מחויבים את הבן המתוק שלנו, נחשב מי הביא לנו את המתנות האלו, שהבן שלנו הוא חלק אלום ממעל וכל המתנות שאנחנו רואים בו, היא בעצם מתנותיו של ה' יתברך שברא אותנו, ואם כן כשאנו מחבבים את בנו, נכון את לבנו לאהבת ה' שברא.

כמו שאמר שלמה מלכנו את מגלת שיר השירים, שכלה אהבה עצומה לה' יתברך על ההסדר שה' ברא לו, לבני ביתו ולילדיו את עיניהם הדומים ליונים ואת כל הפאר שברא בהם, כי הבין שכל זה הוא פאר של ה' בעצמו ועל כך כתב את מגלת אהבת ה' - שיר השירים.

מתיקות שיחי

רבנו של עולם, נפשי חולת אהבתך על החסד שבראת אותי ואת הוריי (אשתי וילדי) ושמרת על בריאות נפשו ונפשנו, ושמרת עלינו מכל סכנה ופגע בשבתנו בביתנו, ובלבנתנו בדרך שמרת עלינו מתאוונות דרכים ומכל רע.

אנא ה', חוס וחמל עלינו ועל כל עמך ישראל והשיבנו בתשובה שלמה לפניך, וברחמיך גאל אותנו בעת צרה זו ותכניע את כל הקמים והחושבים עלינו לרעה, והוצא אותנו מגלות המרה הזאת לגאולה שלמה במחרה, כי אתה שומע תפלת כל פה, אמן סלה.

"ופרי מתוק לחיבי"

אף ההסתכלות הנכונה לילד שגדל על ידי חביוני?

הפתרון לחידה מונח בתוכן גיליון זה. ניתן לשלוח את התשובה לכתובת האי-מייל: 7885595@gmail.com או בהודעה קולית בקו קולומיתיות: 073-313-4395. בצירוף שם, כתובת וטלפון | הזוכים מפרשת חיי שרה: יעקב אהרונוב, בית שמש. אריה ארליך, בני ברק.

בגדר 'הרעת תנאים' שמהיה רעותא לבעל העסק והשכיר יכול לתבע אותו על זה, וגם הוא לא יכול לפטר אותי מהעבודה, משום שאף הוא יצטרך לשלם לי פצוים גדולים, מכיון שאני עובד אצלו כבר למעלה מעשר שנים.

למחרת בעל העסק הסביר לי ואמר: דע לך שהיתה כאן טעות גמורה בהבנה של הפקידים, אבל בליה חשבתי לעצמי שאם משמים סבבו כזאת טעות עם פקידים שמועלם לא עשו לי שום טעות בחשבונות - כנראה שמשמים רוצים שאני יתחשב בך והמשכרת הגבוהה הזאת תשאר לך בלי נדר בקביעות.

ברוך ה', כבר למשך חמש שנים המשכרת הגבוהה הזאת נכנסת לחשבוני מדי חדש, והכל בפלא עלינו, בזכות הצדקה והמעשרות.

הצרת המערכת: מעשה זה קשור היטב לימים אלו, שממנו אנו למדים להתחזק בצדקה ובגמילות חסדים, שבהם להגן מפני הפרענות, בפרט בגימם אלו, שאם ישראל צריכים רחמי שמים גדולים, שהרי נעם: צדקה תציל ממות, וגדולה צדקה שמקרכת את הגאולה.

הפרטים שמורים במערכת

המשך מתיקות הניסים

שבשלב בליה אני יצטרך לחזור לעבודה ולא יהיו לי כחות. בעל העסק אמר: לא, אני ישלם לך טוב:

וכתב על פתק כסום של שלש עשרה אלף וחמש מאות שקלים והראה לי את זה. שמחתי על הסכום הגדול הזה שהוא מתחייב לי ועשיתי את הנסיעה. כשהגיע יום תשלום המשכורות, קבלתי תלוש של שלש עשרה וחצי אלף ש"ח נטו, עמדת נדהם, כי אני חשבת שהוא עומד הביא לי את הסכום הזה באופן חד פעמי ולא כמשכרת, וקעת זה נכנס לי כמשכרת.

מייד לאחר שקבלתי את התלוש, בעל העסק קרא לי לחדרו ואמר לי: מה זה אמור להיות שקבלת כזה תלוש? אמרתי לו: אתה העלית לי! בעל העסק קעס ואמר: אני העלית לך? הוא נגש אתי לפקיד ושאל אותו מה זה אמור להיות שנתתם לו כזה תלוש? הפקיד השיב לו: אתה הורית לנו העלעות לו את המשכרת: בעל העסק קעס מאד ונגש לפקיד השני וגם ממנו הוא קבל את אותה תשובה וקעס מאד.

קעת בעל העסק לא היה יכול להוריד לי מהמשכרת הוא שכמעט הכפילה את עצמה גם בתדשים הגאים, כי הורדת כסום לשכיר היא